

80
22. marta 1929. god.

1111
110. Op. 80

II/1

Ministarstvu Inostranih
Dela
(Odelenju za Štampu)

Beograd.

Kralj. Poslanstvu u Buenos Airesu obraćaju se vrlo često pojedina lica iz iseljeničkih krugova, ^{kao i/} razne grupe i organizacije iz raznih država u Južnoj Americi, sa molbom, da im se pošlju knjige, časopisi iz kojih bi mogli da poznaju oslobodjenu Otadžbinu, i da se upute u njene prilike. Kako ovo Poslanstvo ~~nijednako~~ nikakvim materijalom za propagandu, to do sada u tom pravcu u stvari ništa nije učinjeno.

Medjutim, potreba za ozbiljnom propagandom u nacionalnom smislu oseća se svakodnevno sve jače. Iseljeničke mase, prepuštene same sebi u ogromnom području Južne Amerike, po malo gube vezu sa otadžbinom, otudjuju se, ili - što je još gore - nasedaju raznim izdajničkim agitatorima, koji ih veštom propagandom dovode do izrazitog protudržavnog stava. Nacionalna štampa - ako se tim rečima mogu nazvati razni listovi, koji izlaze na našem jeziku - sva je u rukama tih agitatora. Druga generacija iseljenika mora da polazi ovdašnje škole, i tako po malo ali sigurno zaboravlja svoj materinski jezik.

Ovo Poslanstvo vrlo dobro zna, da ^{iz} ~~klug~~ materijalnih razloga nije moguće, da se svaki iseljenik snabde dobrim nacionalnim knjigama, a tako isto, da nije moguće, da se niti u svakom većem centru naše emigracije obrazuje naročita biblioteka za iseljenike. Imajući u vidu potrebu nacionalne propagande, ovo Poslanstvo je mišljenja,

da bi se barem donekle moglo, deskočiti opštem nedostatku, time, što bi se obrazovala u sedištu Poslanstva kao neka putujuća biblioteka, t.j. skupio izvestan broj dobrih i popularno pisanih knjiga, koje bi Poslanstvo preko svojih poverenika i počasnih konsula moglo da na poslugu rasturi naizmenice u sve centre, gde ima veći broj naših iseljenika.

Nadalje, Poslanstvo oseća veliku potrebu i za ozbiljnijim i boljim propagandističkim delima o našoj Kraljevini, naročito obzirom na počasne Konsulate, koji su nedavnim Kraljevskim Ukazom otvoreni. Pod jurisdikcijom ovog Poslanstva stoje 2 poč. Konsulata u Argentini, 5 u Čilu, 2 u Peru, 1 u Paragvaju i 1 u Brazilu. Svi su počasni Konsuli naši državljani, stariji i ugledniji ljudi, koji su sačuvali osećaj iskrenog patriotizma prema otadžbini i ljubav prema rodnom kraju, ali koji su većinom ljudi samouki, i o današnjem stanju Kraljevine i njenom razvitku od god. 1918. nemaju mnogo pojma. Ako se uzme u obzir, da su oni dužni reprezentovati Kraljevinu ne samo prema iseljeničkim krugovima, nego i prema lokalnim vlastima, onda je potrebno da im se stavi na raspoloženje po nekoliko dobrih i iscrpnih propagandističkih knjiga, iz kojih će preglednim stručnim člancima, ilustracijama, mapama, moći da priberu materijal, koji im je potreban za elementarno poznavanje prilike Države, koju predstavljaju.

Najzad, potreba propagandističkog materijala oseća se i obzirom na stranu sredinu, u kojoj ovo Poslanstvo mora da radi. Mora se konstatovati, da argentinska, čilenska, brazilska itd. javnost, ima vrlo nejasno i tamno poznavanje o našoj Državi i našim prilikama. Vrlo se često dešava, da ljudi iz intelektualnih krugova, - pa i viši činovnici u Ministarstvu Spoljnih Poskova - naprosto zamenjuju našu Kraljevinu sa n.pr. Češkoslovačkom, - ili da imaju posve neodređene pojmove o geografskom položaju, značenju, razvitku Kraljevine.

Bilo bi stoga od velike koristi, kad bi Poslanstvo raspolagalo sa preglednim propagandističkim knjigama u stranim jezicima (španskom - ili barem engleskom ili francuskom jeziku), kojima bi moglo da se posluži u ophodjenju sa ovdašnjim svetom. Sem knjiga, od velike bi važnosti bilo, kad Poslanstvo moglo da dobije jedan film, koji bi prikazivao razne naše krajeve, gradove, narodni život i običaje, koji bi ~~mogao~~ se mogao prikazivati po svim većim gradovima u Južnoj Americi uz odgovarajuće predavnje.

Prema izloženom, ovom Poslanstvu je čast zamoliti Ministarstvo, da mu izvoli najhitnije poslati:

1) što veći broj popularno pisanih knjiga za široke krugove iseljenika, pri čemu bi trebalo voditi računa, da su ovdašnji iseljenici većinom Hrvati, - koje bi trebalo i na ovaj način odvratiti od raznih protadržavnih agitatora;

2) jedno 50 primeraka boljih propagandističkih (ilustrovanih) knjiga o Kraljevini (n.pr. "Kraljevina S.H.S." - izdanje Nar. Odbrane, "Stara Slava i Veličina" - "Srpski manastiri", zatim razna propagandistička izdanja Jadranske Straže itd.)

3) jedno 50 primeraka propagandističkih knjiga u stranim jezicima, koje bi mogle da posluže za propagandu među ovdašnjim svetom. Poslanstvo ima u vidu izdanje "The Kingdom of the Serbs, Croats and Slovenes" - izdanja "Chicago Tribune" ili novija izdanja, koja su izašla.

4) jedan film o Kraljevini, koji bi Poslanstvo posle upotrebe

moglo da vrati Ministarstvu.

. Kralj. Poslanstvu ima čast zamoliti Ministarstvo, da ovu molbu izvoli smatrati kao vrlo važnu i vrlo hitnu, i da izvoli učiniti sve što može, kako bi joj u punoj meri izašlo u susret.

Što se ekspedicije knjiga tiče, ovo Poslanstvo ima čast skrenuti pažnju Ministarstvu na novu liniju Jugoslovenskog Lloyd, kojim je otvorena izravna parobrodarska veza svakog meseca između Splita i Buenos Airesa. Verovatno je, da bi pomenuto društvo primilo pakete za Poslanstvo besplatno. Što se tiče filma, bilo bi potrebno da se on propisno spakuje (za ekspediciju filmova važe specijalni propisi !) i dostavi Poslanstvu poštom.

Opravnik Poslova:

